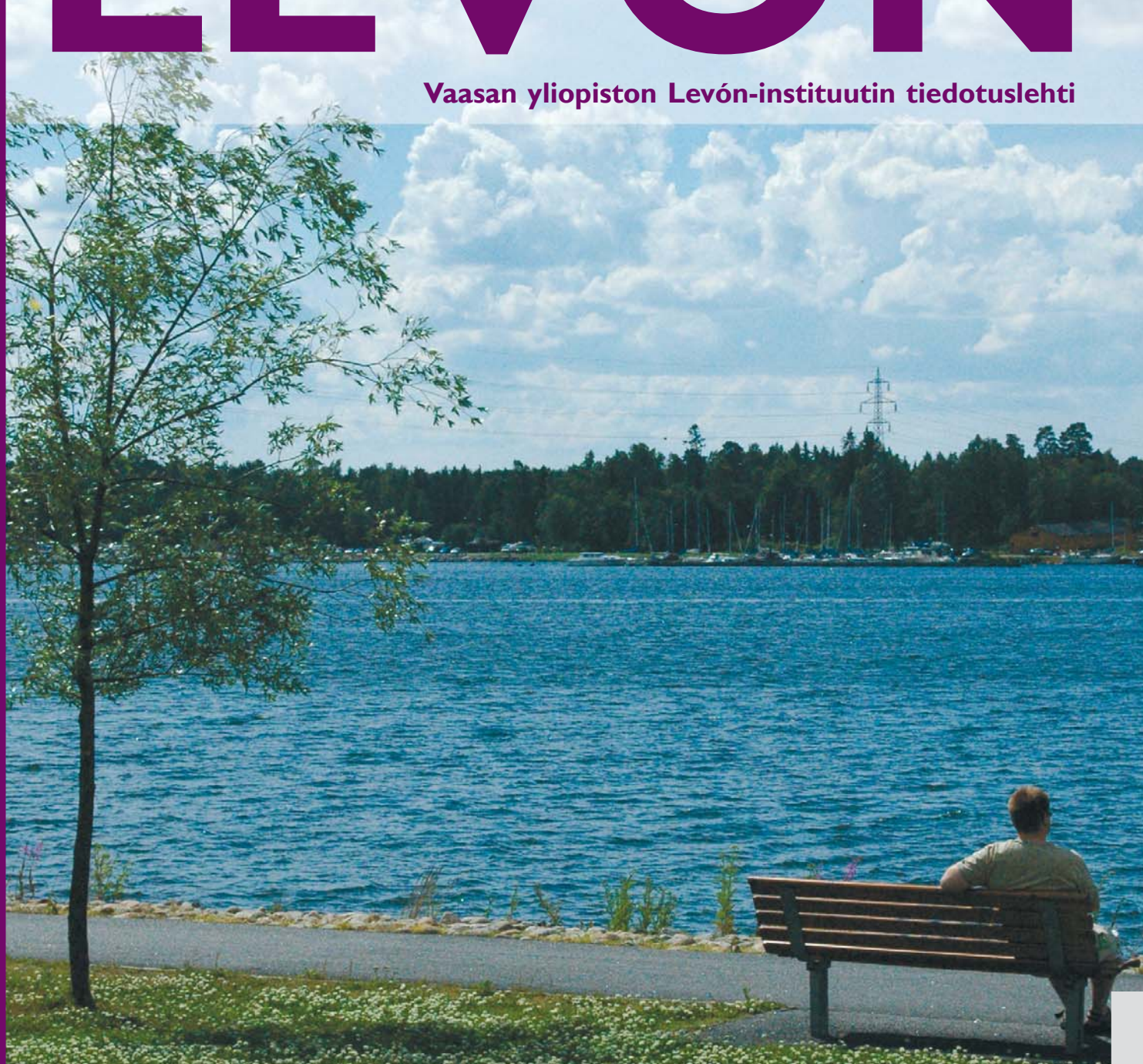

2/2008

LEVÓN

Vaasan yliopiston Levón-instituutin tiedotuslehti

JOKAsta eväitä käytännön johtamistyöhön

Kansainvälisyys vahva osa Levón-
instituutin toimintaa

Isä Mitro: "Elän työkseni"

Hyvät käytännöt leviämään

Pääkirjoitus / Jouko Havunen

Sisältö

Pääkirjoitus / Jouko Havunen: Hyvät käytännöt leviämään	2
JOKAsta eväitä käytännön johtamistyöhön.	3
Merja Sjöberg nauttii sihteerin työstä	4
Levónin henkilökunta keväisellä informaatio- ja virkistysmatkalla	5
Kansainvälisyys vahva osa Levón-instituutin toimintaa	6–7
Korkeakouluyhteistyötä Merenkurkussa – Kvarken campus	8
Isä Mitro: "Elän työkseni"	9
Tierolla, tairolla, taharolla ja tunteella	10
Mietteissä / Pauli Ojala: Ei pidä yrittää liikaa – vai pitääkö?	11
Toimintakalenteri	12

Olemme eläneet jo pitkään EU:n ohjelmakausien aikaa. Levón-instituuttikin on strategiansa mukaisesti ollut alusta alkaen hyödyntämässä ohjelmien suomia rahoitusmahdollisuuksia kotimaisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin. Nyt ohjelmakauden vaihtuessa on sopiva hetki arvioida tehtyä ja tulevaa.

Levón-instituutin tiedotuslehdessä tässä numerossa esitellään käynnissä olevia kansainvälisiä projekteja, joissa asiantuntijuuttamme hyödynnetään. Yhteisenä piirteenä lähes kaikissa esiteltävissä hankkeissa on aikaisemmissa hankkeissa luotujen hyvien käytäntöjen hyödyntäminen. EU-slangissa puhutaan valtavirtaistamisesta ja hyvien käytäntöjen levittämisestä. Kyseessä on hyvin tärkeä hankemaailmaan kuuluva periaate, johon toki liittyy monia näkökulmia ja kysymyksiä. Olemmeko valmiit avaamaan muille jotain, jonka tunnemme itse kehittäneemme ja jonka miellämme nyt omaksi asiantuntijuudeksemme? Mitä lisäarvoa saamme siitä, että omaa hyvää käytäntöämme nyt sovelletaan jossain muualla? Onko periaatteessa ”järkeä” käydä läpi vanhoja; eikö meidän pitäisi käyttää aikaamme jonkin uuden luomiseen?

Periaatteessa edellä esitettyihin kysymyksiin voidaan vastata muutamilla johtamisoppien viisauksilla: ”tieto on valtaa, mutta jaettu tieto kilpailukykyä” tai ”tieto ei vähene jakamalla” tai ”mitä enemmän annat, sitä enemmän saat itse takaisin”. Levón-instituutin näkökulmasta omien hyvien käytäntöjen sisällyttäminen esimerkiksi uusiin kansainvälisiin hankkeisiin on erittäin mieluusaa ja hyödyllistä. Saamme luotua asiantuntijuusalueellamme uusia kontakteja, joista voi hyötyä taas tulevaisuudessa, saamme monipuolista palautetta toiminnastamme ja tämä auttaa meitä kehittämään omia käytäntöjämme ja saamme nähdä ja kuulla muiden partnereiden hyviä käytäntöjä ja sitä kautta itsellemme uusia ideoita. Eikä pidä unohtaa sitä hyvää tunnettakaan, minkä koemme saadessamme laajempaa kiitosta työstämme.

On itse asiassa annettava suuri kiitos EU:n päättäjille siitä, että tällainen käytäntö on luotu. Emme ole ainakaan toistaiseksi kokeneet menettäneemme mitään jakaessamme hyviä käytäntöjämme. Toisaalta hyvissä käytännöissä on aina muistettava, että ne ovat syntyneet alkuperäisen hankkeen omassa kulttuurissa ja olosuhteissa. On siis väärin ajatella, että se mikä noin hyvin toimii teillä, toimii myös meillä. Hyvien käytäntöjen kautta oppimisessa jää vielä paljon omaa työtä jäljelle, mutta kaikkea ei tarvitse kuitenkaan keksiä uudelleen.

Yritysmaailmassa puhutaan benchmarkingista. Benchmarkingin määritellään olevan ”oman toiminnan vertaamista toisten toimintaan, usein parhaaseen vastaavaan käytäntöön. Benchmarkingin perusidea on toisilta oppiminen ja oman toiminnan kyseenalaistaminen”. On hienoa, että toinen toisiltaan oppiminen on tullut tavaksi ja aidoksi yrityskehittämisen muodoksi. Viime kädessä on kaikkien etu, että kaikilla menee hyvin.

www.uwasa.fi/levon

LEVÓN on Levón-instituutin tiedotuslehti. Levón-instituutti on Vaasan yliopiston tutkimus- ja koulutuspalveluihin erikoistunut yksikkö. **Julkaisija:** Levón-instituutti **Toimituksen osoite:** Wolffintie 35, 65200 Vaasa / PL 700, 65101 Vaasa **Toimitus ja kuvat:** Miia Mäntylä **Puhelin:** (06) 324 8111 (yliopiston vaihde) **Faksi:** (06) 324 8350 **Sähköposti:** miia.mantyla@uwasa.fi **Internet:** <http://www.uwasa.fi/levon> **ISSN:** 1459-045X **Painos:** 3000 **Painopaikka:** Fram, Vaasa **Paperi:** Edixion (sisus 120 g, kansi 170 g) **Kansikuva:** Miia Mäntylä, Yliopistonranta **LEVÓN** ilmestyy neljä kertaa vuodessa, seuraava lehti ilmestyy syyskuussa 2008. Kommentit, tilaukset ja osoitteenmuutokset pyydetään osoittamaan toimitukselle.

JOKAsta eväitä käytännön johtamistyöhön

Teksti ja kuva: Anne Mäkinen

Syyskuussa 2007 alkanut Levón-instituutin historian 21. Johtajana kasvaminen (JOKA 21) -kehittämishjelma päättyi haikeisiin jäähyväisiin toukuu-kuussa. Ohjelmaan osallistui esimiehiä ja asiantuntijoita laajalti eri puolilta vanhaa Vaasan läänää, ja jopa Helsingistä saak-ka.

Vuoden aikana käytiin varsin syvä-
lisiäkin keskusteluja omasta kehiti-
tymisestä esimiehenä – niin koulutta-
jien johdolla kuin kurssitovereittenkin
kesken muitten kokemuksia kuun-
nellen ja niistä suuntaa omaan työhön
ja kasvuun ammentaen.

Ryhmän keskinäinen vuoro-
vaikutus onkin äärimmäisen tärkeä
tämäntyyppisissä pitkissä koulutus-
ohjelmissa, joissa yhdessä vietettyjä
päiviä kertyy lähes 30 – lähiopetusjak-
soja on kuukausittain ja lisäksi kaksi
opintomatkaa. Siinä ajassa jo ”hitsau-
dutaan” yhteen!

Miksi koulutukseen

Kysyimme ohjelmaan osallistuneelta
koulutuspäällikkö *Heli Pironetilta*,
Kotipizza Oyj, kokemuksia juuri
päättäneestä JOKA-prosessista ja näin
Heli pohdiskeli kurssin antia:

-JOKA 21 oli minulle antoisa
retki henkilökohtaisen kehittymisen
polulla. Kurssi tarjoaa puitteet, jotka
mahdollistavat avoimen tiedonjaon ja
toisilta oppimisen ammattilaisten
ohjauksessa. Kurssipäivinä käsitellyt
asiat sain kiteytettyä hyvin käytännön
tasolle oppimistehtävien kautta.

JOKA-ohjelmassa opiske-
lusta on pyritty luomaan varsin käytän-

Opintomatalla Shanghaissa – virallinen ohjelma ohi ja vuorossa nähtävyyksiin tutustuminen.

nönläheistä. Käsitellyt asiat pyritään so-
veltamaan omaan työhön mm. oppi-
mistehtävien avulla. JOKAssa tavoiti-
teena on kehittää nimenomaan osal-
listujien valmiuksia ihmisten johta-
miseen sekä organisaatioiden koko-
naisvaltaiseen kehittämiseen ja uudista-
miseen.

Omalla esimerkillä

Johtaja näyttää esimerkkiä henkilö-
tölle myös kehittämisessä. Kehittä-
minen on siten aloitettava omasta it-
sestä. Saavutettiinko osallistumiselle
asetetut tavoitteet ja mitä muuta opin-
not mahdollisesti tarjosivat?

Toimitusjohtaja *Christer Kattil*,
Hyväkone Oy:stä Kurikasta pohtii
asiaa:

- Ohjelma oli mielestäni käy-
tännönläheinen ja olen voinut viedä
lähijaksoilla käsitellyjä asioita yrityksen
jokapäiväiseen toimintaan. Kurssin ai-
kana sain monia oivalluksia, ns. pikku-
asioita, mitä olisi syytä laittaa järjes-
tykseen. Vähitellen – asia kerrallaan –
olenkin näihin ruvennut tarttumaan!

Joten kehitystä on jo tapahtunut, hy-
myilee Christer.

Kysyttäessä kurssin parasta
antia huudahtavat sekä Christer että
Heli kuin yhdestä suusta:

- Kurssikaverit! Ja ne niin
monet yhdessä käymämme keskuste-
lut. Kuinka juuri tälle meidän kurssil-
lemme olivatkaan sattuneet kaikki nä-
mä upeat tyypit, ihmettelee Heli ja
jatkaa:

- Lokakuun kurssitapaaminen
on kalenterissa mustekynällä merkit-
tynä! Tärkeät asiat on varmistettava.

Ja sitähan se esimiestyö on
hyvin pitkälti – asioitten priorisointia.
Itsenäisessä ja vaativassa, osin varsin
yksinäisessäkin työssä tarvitaan vertais-
tukea ja keskusteluyhteyksiä. JOKAssa
tukea saa koko ryhmältä: yhteisten
keskustelujen kautta saadaan uutta
näkökulmaa omaan työhön ja samalla
helpottava tieto ja varmuus siitä, että
johtaminen ja esimiestyö ongelmiseen
ja haasteiseen on kaikenkaikkiaan
kovin samanlaista toimialasta ja orga-
nisaatiosta riippumatta. Tästä on hyvä
jatkaa – onnea matkaan!

www.uwasa.fi/levon

Seuraavat ohjelmat
alkavat
syksyllä 2008.

Kysy lisää!

Johdon koulutukset Vaasan yliopiston Levón-instituutista

JOKA

Johtajana kasvaminen 22

Oletko johtaja,
esimies tai
asiantuntija?

Tule mukaan
arvostettuun
Johtajana Kasvaminen
-kehittämisohjelmaan.

Anne Mäkinen,
anne.makinen@uwasa.fi
puh. (06) 3248 489,
050 547 3749

Henkilöstö- osaajana kehittyminen

HR-ammattilainen
ja muut
henkilöstö-
asioista
kiinnostuneet!

Hyvällä
henkilöstö-
johtamisella
kilpailuetua.

Reetta Kungsbacka,
reetta.kungsbacka@uwasa.fi
puh. (06) 3248 901,
050 535 0191

Yliopistollinen MBA

Toimitko
vastuullisissa
johtamistehtävissä?

Vahvista osaamistasi
yliopistollisella
MBA-ohjelmalla!

Helena Eteläaho,
helena.etelaaho@uwasa.fi
puh. (06) 3248 323,
050 5928 770

Merja Sjöberg nauttii sihteerin työstä

Teksti ja kuva: Miia Mäntylä

Merja Sjöberg on yksi Levón-instituutin pitkäaikaisimpia ja pidetyimpiä työntekijöitä.

Merja tuli taloon jo Täydennyskoulutuskeskuksen aikana vuonna 1996. Silloin hän aloitti humanistisen täydennyskoulutuksen kurssisihteerinä. Myöhemmin tehtävä muuttui projekti-sihteeriksi ja johtajan sihteeriksi sekä viimeksi Avoimen yliopiston toimisto-sihteeriksi. Läpi-käytyt myyntisihteerin- ja johdon sihteerin-koulutukset antoivat niihin hyvän pohjan.

Merjan työnkuva on ollut monipuolinen. Siihen on kuulunut etenkin aluksi kurssijärjestelyjä, kielikylpykirjallisuuden myyntiä,

Merja lähti kokeilemaan rohkeasti uutta.

messuosallistumisia, matkajärjestelyjä sekä yhteydenottoja luennoitsijoihin ja asiakkaisiin. Avoimessa yliopistossa työn painopiste oli opiskelijoiden neuvonnassa, ilmoittautumisten vastaanotossa ja tenttitulosten kirjaamisessa.

- Sihteerin työ aina sopinut minulle, sillä en halua olla itse esillä, vaan auttaa toisia onnistumaan. Lisäksi nautin asiakaspalvelusta sekä asioiden

organisoinnista. Silloin harmittaa, jos tekemistä on niin paljon, ettei sitä ehdi tehdä niin hyvin kuin haluaisi.

Vuosi sitten Merja otti Levón-instituutista vuoden virkavapaata ja siirtyi Vaasan rannikkoseudun oppisopimustoimis-

toon määräaikaiseksi koulutussihteeriksi. Nyt, kun mahdollisuus pysyvään työsuhteeseen tuli, Merja päätti ottaa haasteen vastaan.

- Olen ylpeä, että uskalsin vielä kerran lähteä kokeilemaan jotain uutta. Vaikka työni oppisopimustoimistossa muistuttaa paljon työtäni Avoimessa yliopistossa, nautin siitä, että uusi työpaikkani on täysin kaksikielinen. Oppisopimustoimiston opiskelijoista 40 % on ruotsinkielisiä, sillä toimisto palvelee koko rannikkoseutua aina Kristiinankaupungista Uuteenkaarlepyyhyn asti.

Vaikka Merja on muuttanut Vaasaan Helsingistä miehensä työn perässä, hän on viihtynyt täällä hyvin. Hänen perheeseensä kuuluu miehen lisäksi viisi lasta, joista suurin osa on jo muuttanut pois kotoa.

Kesällä tarkoituksena on leipäily ohella matkustella ja tavata perhettä sekä Helsingin sukulaisia. Myös vesijumppaan ja pyöräilemään olisi aikomus ehtiä nyt, kun lapset ovat aikuisia.

Levónin henkilökunta keväisellä informaatio- ja virkistysmatkalla

Teksti ja kuva: Heli Siirilä

Virastotalon parkkipaikalla odotti torstaiamuna 15.5. suuri bussi, jonka määränpäänä oli Tukholma.

Kyytiin nousi parikymmentä iloisesti hymyilevää Levón-instituutin ja Avoimen yliopiston työntekijää, ja niin henkilökunnan informaatio- ja virkistysmatka oli valmis alkamaan. Aurinko siivitti matkaa heti ensi metreiltä lähtien, vaikkakin se oli täysin sääennustuksien vastaista.

Ensimmäinen etappi oli Porin yliopistokeskuksessa. Johtaja *Martti Sinisalmi* esitteli keskuksen toimintaa tuoden mm. esille, kuinka yliopistokeskuksen toiminta on nostanut maakunnan koulutustasoa ja siten siivittänyt alueen kehittymistä. Porista jatkoimme kohti Turkuja, jossa saimme kuulla Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen toiminnasta johtaja *Kari Sepälän* kertomana.

Matkalaiset saivat tutustua itsenäisesti muutaman tunnin Turun kaupungin tarjontaan. Suurin osa taisi tutustua lähinnä keskustan vaate- ja ravitsemusyriytysten tuotetarjontaan. Tämän jälkeen murmelilauma löysi itsensä Turku–Tukholma-laivalta ja sen tanssilattialta heilumassa Dannyn eli Iso-D:n tahtiin (luetaan: Räni ja Iso-Ree). Onneksi tanssikuvioita oli harjoiteltu etukäteen, joten saimme ansaitsemamme huomion!

Perjantaiamuna melkeinpä kirjaimellisen laivalta ulosheittämissä jälkeen tutustuimme vahingossa melko perusteellisesti Tukholman keskustaan. Siitä pitivät huoli Tukholman kello kahdeksan ruuhka sekä täydellinen eksyminen reitiltä matkalla ensimmäiseen vierailu-

Suomenkielisten kirjakauppa Tukholmassa.

kohteeseemme. Onneksi ulkomaan rekisterissä olevien autojen ei tarvitse maksaa Tukholmassa ruuhkamaksuja, muuten olisi tullut eksyminen kalliiksi!

Ensimmäinen kohteemme Tukholmassa oli Axevallan kansankorkeakoulu, joka tarjoaa suomenkielistä opetusta Tukholmassa. Koulussa voi suorittaa opintoja peruskoulu- tai lukiotasolta sekä erilaisia muita kursseja.

Keskustelua herätti suomenkielisten heikkenevä asema vähemmistönä Ruotsissa. Kehitys- ja yhteistyöideoitakin syntyi, mm. kielikylpytoiminnan jalkauttamisessa Tukholmaan. Esille tuli myös, että Kansankorkeakoulun toiminnan kehittämisen yksi mahdollisuus on vähemmistöjen aseman parantamiseen tähtääviin hankkeisiin osallistuminen.

Seuraava tutustumiskohdeemme oli tunnelmallinen ja kotoisa paikka eli Suomalainen kirjakauppa AB. Kyseessä ei ollut Suomessakin tunnettu punavalko-logoinen ketjukirjakauppa, vaan suomenkielistä kirjallisuutta myyvä Suomalainen kirjakauppa Tukholmassa. Elävästi kirjakaupan toiminnasta ja historiasta kertoi laihialaissyntyinen *Raimo Sillanpää*, joka pyörittää kauppaa vaimonsa kanssa.

Tämän hetkinen ongelma on suomenkielisten tukholmalaisten tavoittaminen. Suomenkieliset ovat levinneet hyvin laajalle Tukholmassa eikä tieto suomalaisille tarjottavista palveluista tavoita kaikkia.

Monen levónilaisen ostoskierros alkoi Suomalaisesta kirjakaupasta. Seuraava ohjelmanumero oli vapaa tutustuminen Tukholmaan, jossa oli kevät jo erittäin pitkällä, kukat kukkivat ja puissa oli isot lehdet. Rakennukset ovat mitä kauneimpia, sillä vanhaa rakennuskantaa on säilynyt paljon. Lämpötila kuitenkin oli matala, eikä lämmin pukeutuminen ollut haitaksi. Jälleen vastoin sääennustusta, Tukholmassa näimme auringonkin paistavan.

Väsyneenä uuden tiedon sisäistämisestä, maisemien ihailusta ja kaupungilla kävelemisestä paluumatka laivalla oli huomattavasti rauhallisempi kuin edellinen yö. Osa seurasi Suomi-Venäjä–jäakkiekkoo-tteltua ja osa nautti maukkaan aterian ravintolassa. Tiedustelujen mukaan kaikille oli uni maistunut jo hyvin aikaisessa vaiheessa.

Lauantaiamu valkeni aurinkoisessa Turussa ja edellisestä aamusta oppineena tiesimme poistua ajoissa laivalta. Paluumatka Vaasaan oli alkamassa.

Kansainvälisyys vahva osa Levón-instituutin toimintaa

Teksti: Jouko Havunen, Timo Hyttinen & Merja Pakkanen

Kuva: Heikki Mahlamäki

Levón-instituutilla on jatkuvasti useita kansainvälisiä hankkeita. Vuosien saatossa niitä on ollut niin kielikylyn, arviointitutkimuksen ja johtamisen kuin maaseutututkimuksen ja yrittäjyydenkin saralta.

Tällä hetkellä käynnissä on useita kansainvälisiä tutkimuksia ja kehittämishankkeita energia-alalta sekä yrittäjyyden ja elinikäisen oppimisen saralta. Eniten kansainvälistä yhteistyötä tehdään Euroopan maiden kanssa.

ASPIRE – Kestävän energihuollon kehittämistä

Etelä-Pohjanmaan Suupohjassa Levón-instituutti kehittää kestävää energihuoltoa osana kansainvälistä ASPIRE-projektia. Kestävä energihuolto tarkoittaa paikallisten uusiutuvien energianlähteiden hyödyntämistä sekä panostamista energiansäästöön ja energiatehokkuuteen. Tulevaisuuden visiona on täysin energiaomavarainen Suupohja.

ASPIRE (Achieving Energy Sustainability in Peripheral Regions of Europe) on EU:n Älykäs energihuolto -ohjelman projekti, jossa luodaan alueen energihuollon kehittämiseen ja omavaraisuuden nostamiseen tähtäävä malli. Malli muodostuu projektin kuudelta pilottialueelta saatavista kokemuksista, ja sitä voidaan myöhemmin toistaa muilla vastaavilla alueilla.

Pilottialueet sijaitsevat eri puolilla EU:a siten, että Suupohja on ainoa suomalainen kohde. Muut alueet ovat Isossa-Britanniassa, Ruot-

issa, Italiassa, Tšekissä ja Latviassa. ASPIRE-projekti jatkuu maaliskuun loppuun 2009 saakka.

Nokkelaa energiankulutuksen vähentämistä

Levón-instituuttiin kuuluva Vaasa-EMG osallistuu innovatiiviseen DESME – Designing Smart Energy -tutkimusprojektiin yhdessä Länsi-Suomen Muotoilukeskus Muovan (Taideteollinen Korkeakoulu) sekä Interactive Institutun (Eskilstuna, Ruotsi) kanssa. Projektia koordinoi Muova.

Keskeinen tehtävä projektissa on yhdistää markkinoinnin ja teollisen muotoilun asiantuntemusta ja ideoida tapoja saada kotitalouksia käyttämään energiaa nykyistä tehokkaammin helpolla, vaivattomalla ja ehkä jopa hausalla tavalla. Projektissa on tehty monipuolista tutkimusta kuluttajien energian käyttöön liittyvistä tarpeista, asenteista ja käyttäytymisestä sekä kehitelty uusia energiansäästöä helpottavia tuotekonsepteja erityyppisille kuluttajille.

DESME:n päärahoittaja on TEKES, mutta projektiin osallistuu aktiivisesti (myös osarahojittajina) useita yrityksiä Suomesta ja ulkomailta. DESME on tänä vuonna päättyvä kaksivuotinen projekti.

Pohjoismaisten energiamarkkinoiden toiminta

The Residential Nordic Electricity Markets – How do they work and why? -projektissa yhdistetään useiden asiantuntijoiden tietämystä energiasektorin eri alueilta, tavoitteena luoda

uutta ymmärrystä Pohjoismaiden kotitaloussähkömarkkinoista ja selittää eroja maiden välillä.

VaasaEMG on mukana tässä vertailevassa pohjoismaisessa tutkimusprojektissa, jota koordinoi Norwegian School of Management BI ja jossa on mukana myös Roskilde University.

VaasaEMG:n osiossa keskitytään tutkimaan sähkömarkkinoita kuluttajakäyttäytymisen näkökulmasta ja tehdään maakohtaista vertailua esimerkiksi asiakasaktiivisuuteen liittyen. Projektia rahoittaa Norwegian Research Council. Projekti on kolmi- vuotinen ja kestää vuoden 2008 loppuun.

Lisäksi VaasaEMG tekee kansallista ja kansainvälistä tilaustutkimusta energiamarkkinoihin liittyen. Tutkimukset ja niiden tulokset ovat kuitenkin asiakkaiden pyynnöstä luottamuksellisia.

Ammattiyhdistysten kanssa työyhteisöjä kehittämässä

Levón-instituutissa käynnistyi 14 partnerin verkoston puitteissa joulukuussa 2007 kaksivuotinen EU:n Socrates-ohjelmaan kuuluva TULIP – Trade Union and University Lifelong Learning in Partnership -hanke, jossa haetaan eurooppalaisia yhteistyömalleja ammattiyhdistysliikkeen ja yliopistojen täydennyskoulutustoiminnan välille. Peruskysymys kuuluu: miten nämä kaksi tahoja voivat olla yhdessä kehittämässä työyhteisöjä?

Suomalaisina partnereina ovat Vaasan yliopiston Levón-instituutti ja Metallityöväen liiton Murikka-opisto. Muut partnerit edustavat Ees-

tiä, Englantia, Liettuaa, Ranskaa, Romaniaia, Saksaa ja Sloveniaa. Mukana on myös yliopistojen täydennyskoulutuksen eurooppalainen yhteistyöelin EUCEN.

Hankkeen tuloksena odotetaan syntyvän kuvaus kunkin osallistujamaan yleisistä käytännöistä täden- nettyinä hankkeen aikana kehitetyillä hyvillä käytännöillä eli toimivilla yhteis-

Jos ASPIRE-projekti onnistuu, tämäkin traktori saattaa tulevaisuudessa kulkea paikallisella energialla.

työesimerkeillä. Hankkeen aikana pidetään partneritapaamisia Ranskassa, Englannissa, Eestissä ja Romaniassa sekä päätöstilaisuus Suomessa.

Hankkeen puitteissa Levón-instituutti ja metallityöväen liitto sopivat Levón-instituutin aikaisemmassa SPIRIT-hankkeessa kehitetyn ”Putket suorina” näytelmän testauksesta ns. hyvänä käytäntönä. Näytelmässä nostetaan draaman keinoin esiin yrityksissä näinä aikoina ajankohtaisia asioita kuten, sukupolvenvaihdokset, muutostilanteet, viestintä, palkitsemiskäytännöt ja globalisaation vaikutukset. Ensimmäiset ”testaukset”, joissa luottamusmiehet arvioivat näytelmää, tapahtuivat keväällä Murikka-opistos- sa ja Johtamistaidon Opistolla.

ICES – Yrittäjyden tohtorihjelma Kroatiaan

Levón-instituutti koordinoi vuosina 2003–2005 Kroatiaa EU:n Tempus-ohjelmaan kuuluvaa yrittäjyden kehittämishanketta kohteena Vern Business School ja Zadarin yliopisto.

Nyt työ Kroatiaa jatkaa Turun kaup- pakorkeakoulun koordinoimassa uudessa kaksivuotisessa Tempus- hankkeessa ICES – International Centre For Entrepreneurial Studies, jossa suunnitellaan yrittäjyden tohtorihjelmaa Osijekin yliopistoon sekä rakennetaan tätä koulutusta tukevaa yrittäjyden laitosta. Partnerina ovat Durhamin yliopisto Englannista, Klagenfurtin yliopisto Itävallasta, Mariborin yliopisto Sloveniasta sekä Microsof -Kroatia.

Levón-instituuttia projektissa edustaa *Jouko Havunen*, joka toimii yhdessä Durham University Business Schoolin emeritusprofessorin *Allan Gibbin* kanssa ns. ulkopuolisena erityis- asiantuntijana.

TuCoDe – Tietotupa- kokemusta Liettuuan

Liettuaan ollaan Baltic Education Technologies Institute:n johdolla luomassa ns. RIAPS-keskusten verkostoa. Kyseessä on konsepti, josta meillä yleensä käytetään esimerkiksi nimitystä ”tietotupa”. EU:n Leonardo-ohjelman tuella ko. instituutti koordinoi nyt hanketta, jossa haetaan parhaita käytäntöjä vastaavista rakenteista ja johtamismalleista Bulgariasta, Suomesta, ja Unkarista. Hanke kulkee nimellä TuCoDe – Tutor Competence Development for RIAPs Managers.

Vaasan yliopistosta tässä 1,5 vuotta kestävässä hankkeessa ovat mukana Levón-instituutti sekä yliopiston Seinäjoen yksikkö. Seinäjoen yksikkö toteutti muutama vuosi sitten merkittävän tietokylähankkeen Etelä-Pohjanmaalla ja oli mukana myös teemaan liittyvässä kansainvälisessä projektissa. Näissä syntyneet rakenteet ja osaaminen ovat nyt liettualaisten opintomatkan kohteena.

Parhaita työllistämiskäytäntöjä Sloveniaan

Economic Institute of Maribor Sloveniasta on saanut tehtävän koordinoita EU:n DG Employmentin rahoittamaa LoPES – Pathway to Employment success in Slovenia -hanketta. Siinä haetaan EU maista työllisyyden edistämiseen ja yritysten kehittämiseen liittyviä parhaita käytäntöjä, joita voitaisiin soveltaa Sloveniassa. Kohteena ovat Englannissa, Itävallassa ja Suomessa toteutetut ESR-projektit.

Levón-instituutti on esittänyt esimerkkeikseen parhaita käytännöistä viisi hanketta. Koulutushankkeita ovat Kuusiokunnissa toteutettu avoimen yliopiston ALKU-hanke sekä Kauha- joella toteutettu aluekeskusohjelmaan liittyvä Yritysyliopisto – Corporate University ja Innovation Cafe -hanke.

Muita esimerkkihankkeita ovat Kyrönmaalla aloitettu ja valtakunnalliseksi laajentunut Sopimuk- sellisuus – Palvelut paikallisesti organi- soituna -hanke, Perheyritysten suku- polvenvaihdosohjelmat, joita on to- teutettu Pohjanmaalla ja Lapissa sekä naisten asemaan työelämässä kohdis- tunut DEVOTE-ohjelma, joka on saanut jatkoa naisyrittäjien verkostona.

Näistä hankkeista slovenia- laiset valitsevat kolme tarkemman tu- tustumisen kohteiksi. Tutustumisvie- railu tapahtuu syksyllä 2008. Parhaat käytännöt esitellään hankkeen päät- tävässä kansainvälisessä seminaarissa tammikuussa 2009 Sloveniassa.

Lisätietoa:

- ASPIRE, Timo Hyttinen
- DESME, Merja Pakkanen
- The Residential Nordic Electricity Markets, Merja Pakkanen
- TULIP, Jouko Havunen ja Helena Eteläaho
- ICES, Jouko Havunen
- TuCoDe, Matti Tynnelä ja Tuomas Rouhunkoski
- LoPES, Reetta Kungsbacka ja Jouko Havunen

Uutta asennetta organisaatioon!

TILAA

putket suorina

PUTKET SUORINA on tilausnäytelmä sukupolvien asenneeroista, globalisaatiosta ja ongelmien ratkaisemisesta pienissä ja keskisuurissa pohjalaisissa yrityksissä. Näytelmä on noin 20 minuuttia pitkä, jonka jälkeen seuraa keskustelu näytelmän esille nostamista kriittisistä tekijöistä.

PUTKET SUORINA -paketti voidaan esittää yrityksenne omissa tiloissa tai muissa sopivissa tiloissa sopimuksen mukaan.

Tilauksia vastaanottaa ja lisätietoja antaa **Mikael Alaviitala**
Vaasa yliopiston Levón-instituutti
puh. 324 8462 tai 044-0244239
sähköposti mal@uwasa.fi

Korkeakouluyhteistyötä Merenkurkussa – Kvarken Campus

Kvarken Campus on Merenkurkun yliopistojen, korkeakoulujen ja ammattikorkeakoulujen yhteinen Interreg-hanke. Hankkeen tavoitteena on helpottaa tutkijoitten, opettajien sekä sidosryhmien yhteistyötä Merenkurkun yli.

Hanke tarjoaa apua yhteistyöpartnerin löytämisessä, ideoiden kehittämisessä sekä kokousten ja seminaarien järjestämisessä ja rahoittamisessa. Hankkeessa on myös informaatio- ja kommunikaatio-osa, joka auttaa yliopistoihmissä hyödyntämään teknisiä ratkaisuja koulutus- ja tutkimusyhteistyössä.

Hanke järjestää niin kutsuttuja hankekehittämistilaisuuksia tiettyjen teemojen ympärillä. Teema-alueet määräytyvät Botnia Atlantica ohjelman painopistealueiden mukaan. Kvarken Campus tähtää tämän lisäksi pysyvien yhteistyömuotojen, kuten yhteisten instituuttien, perustamiseen. Merenkurkun korkeakouluyhteistyö on alkanut Levón-instituutissa, mutta nykyinen hanke on suoraan Vaasan yliopiston alainen. Lisätietoja hankkeesta antaa Mikael Alaviitala.

VAASAN YLIOPISTO

AVOIN YLIOPISTO

Lisätietoja syksyn 2008 ja kevään 2009 opintotarjonnasta sekä opiskelusta Avoimessa yliopistossa osoitteessa www.uwasa.fi/avoin.

Syksyllä 2008 alkavat opintokokonaisuudet ja erillisjaksot.

Opintokokonaisuudet:

- Hallintotieteen perusopinnot, Julkisohtamisen ohjelma 25 op
- Johtamisen perusopinnot 25 op
- Johtamisen aineopinnot 25 - 32 op
- Johtamisen sivuainekokonaisuus 26 op
- Laskentatoimen ja rahoituksen perusopinnot 25 op
- Laskentatoimen ja rahoituksen aineopinnot 26 op
- Liiketoimintaosaaminen energia-aloilla 25 op
- Liiketoiminnan kehittäminen 25 op
- Liiketoiminnan perusteet 25 op
- Markkinoinnin sivuainekokonaisuus, verkko-opinnot 27 op
- Markkinointijuridiikan sivuaineopinnot 25 op
- Muotoilujohtaminen 25 op
- Sosiaali- ja terveyshallintotieteen aineopinnot 36 op
- Talousoikeuden perusopinnot 25 op
- Talousoikeuden aineopinnot 25 op
- Terminologiaoppi ja tekniikan viestintä 26 op
- Viestintätieteiden perusopinnot 25 op
- Yrittäjän juridiikan sivuaineopinnot 25 op

Erillisjaksot:

- **Aluetiede**
 - Aluekehittäminen 8 op
 - Luonto, yhteiskunta ja ympäristönsuojelu 5 op
- **Englanti**
 - Luetun ymmärtäminen ja tekstianalyysi 3 op
 - Suulliset taidot 2 op
- **Filosofia**
 - Etiikka ja yhteiskuntafilosofia 5 op
- **Hallintotiede**
 - Arvoilla hyvään hallintoon 4 op
- **Italia**
 - Italian kielen alkeiskurssi 6 op
- **Johtaminen**
 - Johdatus yliopisto-opiskeluun 2 op
 - Itsetuntemus ja urasuunnittelu 2 op
 - Itsetuntemuksesta voimaa työssä jaksamiseen 3 op (verkkoinaisto)
 - Johtajuuden ja tiimityöskentelyn kehittäminen 4 op (verkkoinaisto)
 - Tiedonhaku ja informaatiolukutaito I 1 op
- **Kansantaloustiede**
 - Kansantaloustieteen perusteet 5 op
- **Laskentatoimi ja rahoitus**
 - Ongelmanratkaisutehtävä 4 op
 - Rahoituksen perusteet 4 op
 - Tilinpäätösanalyysi 3 op
 - Yrityksen tulossuunnittelu ja tilinpäätös 5 op

Nykysuomi

- - Nimellään paikka löydetään 4 op (verkkoinaisto)
- **Ruotsi**
 - Ruotsin kielen peruskurssi kauppatieteilijöille 5 op
 - Ruotsin kielen kertauskurssi 2 op
- **Talousoikeus**
 - Talousoikeus 4 op
 - Hyvä - paha informaatio 4 op
- **Tietotekniikka**
 - Tietojenkäsittely 5 op (verkkoinaisto)
- **Tilastotiede**
 - Tilastotieteen perusteet 5 op
- **Tuotantotalous**
 - Tuotantotalouden erityiskysymyksiä 5 op (verkkoinaisto)
- **Saksa**
 - Saksan alkeiskurssi 6 op
- **Äidinkieli**
 - Suullinen viestintä 2 op

Ilmoittautuminen opintoihin alkaa 6.8.2008 ja päättyy seitsemän päivää ennen opintojakson alkua.
www.uwasa.fi/avoin

Isä Mitro: ”Elän työkseni”

Teksti: Miia Mäntylä

Kuva: Merja Kokko

Isä Mitro Revon teemana Vaasan yliopiston ja Vaasa-opiston yhteisessä ikäihmisten yliopistossa oli ”Kohtuus elämän asenteena – hyvän elämän eetos”. Luento oli osa talven luentosarjaa ”Säästäjä, sijoittaja, salarikas...”.

Isä Mitro sai piti luentonsa 4.3.2008 täydelle salille. Vaasan yliopiston Wolff-auditorioon oli kertynyt parisatapäinen joukko niin ”ikäihmisiä” kuin nuorempiakin isä Mitroa kuulemaan. Vaikka Isä Mitro esitti asiansa vahvasti huumorilla ryyditettynä, taustalla oli vakava viesti meille kaikille.

Itselle oltava kohtuullinen

Päivän teema sai Isä Mitron pohdiskelemaan sopivuuttaan luennon pitäjäksi – häntä kun ei erityisesti mielletä kohtuullisuuden noudattajaksi. Hän totesikin olevansa siinä mielessä perinteinen pappissäädyn edustaja, että kannattaa pikemminkin kuunnella, mitä viisaita hän puhuu, eikä ottaa mallia siitä, mitä hän itse tekee. Siitä huolimatta Isä Mitro sanoi tietynlaisen kohtuullisuuden tavoitteen olleen aina johdotähtenä hänen elämässään.

Isä Mitron mielestä ihmisen on oltava ennen kaikkea kohtuullinen itselleen. Oma kohtuullisuus ei kuitenkaan saa olla keneltäkään pois. Ihminen voi olla kohtuuton itselleen vaatimalla itseltään liikaa tai kieltämällä itseltään nautinnon, joka olisi oman itsen kannalta hyväksi. Silti esimerkiksi paasto voi olla hyväksi, jos se on oma tietoinen päätös ja valinta.

Ihmisen elämän haastavin, mutta myös tärkein asia on oppia olemaan ihminen ja löytää oma osansa luomakunnassa. Elämä on todellista työtä, itsensä etsimistä ja löytämistä. Isä

Isä Mitron halauksessa Vaasa Opiston opettaja Riikka Paakkunainen ja rehtori Sannasirkku Autio.

Mitro on päättänyt taistella turhantärkeyttä vastaan, sillä turhantärkeydellä köyhdyttämme sitä luontaista rikkautta, jonka elämä kätkee.

- Itseä on helppo pitää kaikkivoipaisena ja korvaamattomana, jolloin ihminen voi jopa sairastua. Tutkimusten mukaan siinä vaiheessa, kun ihminen unohtaa muun, laulu, nauru ja runot säilyvät. Se tuo hyvin esiin elämänilon merkityksen ihmiselle.

Elämisen taito on haastavaa

Todellisena rikkautena Isä Mitro pitää sitä, että vanhetessa uteliaisuus lisääntyy ja että silloin oppii kuolemankin ottamaan vastaan. Elämään on oltava haasteellinen suhde, on mentävä täysillä ja aidosti loppuun asti. Elämässä on tehtävä eri asioita, jotta siihen saa vaihtelua. Hyvää työsuojelua on se, että työ on niin mieleistä ja suhde työhön on niin intohimoinen, että työ itse hoitaa tekijäänsä.

Eläke-sanasta Isä Mitro ei pidä. Hänen mielestään se kuulostaa liian vähättelevältä ”pikku elämältä”, joka ei ole yhtä tärkeä kuin työelämä tai oikea elämä. On vaarallista, jos yh-

teiskunta tai eläkeläiset itse ajattelevat niin. Vanhusten osaamisen, tiedon ja elämän viisauden käyttämättä jättämistä voidaan itse asiassa pitää suoranaishuuhauksena.

Lopuksi Isä Mitro totesi, että joskus on kohtuullista myös tuhlata, esimerkiksi keräämänsä omaisuuden käyttämättä jättäminen on kohtuutonta. On parempi parantaa sillä omaa elämisen laatua ja jättää jälkipolville sen sijaan elämäkokemuksia ja viisautta.

Henkilöstöuutisia

Levón-instituutin maaseutu- ja arviointitutkimustiimi on vahvistunut uudella työntekijällä. *HTM Heli Siirilä* työskentelee mm. sopimuksellisuuden ja maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän hankkeiden parissa.

Aluetiedettä pääaineenaan ja monitieteisiä maaseutuopintoja sivuaineenaan opiskellut Siirilä on tyytyväinen, että saa työskennellä maaseutukysymysten äärellä ja siten antaa oman panoksensa maaseudun kehittämiseen.

Tairolla, tierolla, taharolla ja tunteella

Teksti: Helena Eteläaho ja Miia Mäntylä

Kuva: Miia Mäntylä

Johtaminen kuuluu menestyksen taustalla oleviin asioihin oli sitten kyse ihmisten tai asioiden johtamisesta. Vaasan yliopiston tutkimuksen ja koulutuksen ydinosaamisalueisiin kuuluu johtaminen. Pohjalaisittain voisimme sanoa, että hommat hoiretaan tairolla, tierolla, taharolla ja tunteella.

Levón-instituutin johtamisen ja organisaatioiden kehittämisen tiimin omat johtamiskoulutusohjelmat, Johtajana kasvaminen, MBA-ohjelmat ja organisaatiokohtaiset kehittämishankkeet ovat vakiinnuttaneet asemansa aitona "vaasalaisena vaihtoehtona" valtakunnallisestikin.

Johtamisen tiimi on aktiivisesti mukana alueiden kehittämisessä Vaasan Seudun ja Suupohjan Seudun aluekeskusohjelmien kautta. Närpiön ja Pietarsaaren seutujen mukaantulo aluekeskusohjelmiin on laajentanut ruotsinkielisten koulutusohjelmien ja kehittämishankkeiden tarjontaa.

Yrittäjämäisyys ja luottamus tärkeitä

Painotamme erityisesti yrittäjämäistä – uutta hakevaa ja mahdollisuuksia näkevää – johtamisnäkemystä. Keskeisenä tavoitteenamme on yksilön ja organisaation kehittyminen yhdessä. Toiminnassamme koulutukseen yhdistyy organisaatioiden kehittäminen ja uusimman tutkimustiedon soveltaminen käytäntöön.

Tiimi toimii tiiviissä yhteistyössä yliopiston eri yksiköiden asiantuntijoiden ja tutkijoiden kanssa. Pienessä yliopistossa asiantuntijat tuntevat toisensa, mikä mahdollistaa dynaamisuuden ja valmiuden reagoida nopeasti asiakkaiden tarpeisiin.

Levón-instituutin johtamisen tiimin asiakkaita ovat niin yritykset kuin julkiset organisaatiotkin. Asiakkuuksille on tyypillistä, että ne ovat pitkäaikaisia, useita vuosia kestäviä suhteita. Luottamukselliset asiakassuhteet mahdollistavat suurtenkin muutosten toteuttamisen organisaatioissa.

Mielenkiintoisia tehtäviä ja tekijöitä

Johtamiseen kuuluu monta asiaa ja näkökulmaa. Johtoryhmä- ja hallitusosaaminen ovat osa johtamista, samoin pk-yritysten kasvuo-ohjelma, joihin *Hannu Mitts* on erikoistunut. Suositut asiantuntijaklubit ja talousalan kehittämishankkeet toimivat *Mikael Hallbäckin* sparraamina.

Johtamiskoulutuksen tiimin vanhin koulutusohjelma on Johtajana kasvaminen – JOKA. Syksyllä käynnistetty ohjelma on numeroltaan 22 eli ohjelma on toteutettu yhtä monena vuotena. Ohjelman vetovastuu on viisi vuotta ollut *Anne Mäkisellä*. *Helena Eteläaho* ja *Jukka Peltoniemi* ovat vastanneet MBA-ohjelmista ja olleet mukana Suupohjan aluekeskusohjelmassa.

Isot EU-hankkeet ovat olleet osa tiimin elämää koko EU:n ajan ja nyt EQUAL-hankkeen koordinaattorina toiminut *Reetta Kungsbacka* tulee mukaan johtamiskoulutusohjelmien toteutukseen. Hän kuvaa työtään näin:

- Työhöni kuuluu uusien koulutusohjelmien suunnittelua ja rahoitusvaihtoehtojen etsintää, markkinointia sekä verkostojen luontia. EU-hankkeiden vetämiseen verrattuna nykyinen työni johtamiskoulutusohjel-

Johtamisen tiimin kuuluvat edessä Reetta Kungsbacka, Mikael Hallbäck ja Jukka Peltoniemi, takana Anne Mäkinen, Helena Eteläaho ja Hannu Mitts.

mien parissa sisältää enemmän Levón-instituutin omien vahvuuksien kehittämistä, asiakkaiden tarpeiden kartoitusta ja asiakassuhteiden ylläpitoa. EU-hankkeissa tärkeämpää oli yliopiston ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden työn koordinointi.

Parhaana asiana työssään Reetta pitää sitä, että siinä saa olla tekemisissä erilaisten ihmisten kanssa. Levón-instituutin hyvä henkikin edistää viihtymistä. Työn projektiluonteessa on hyvät ja huonot puolensa. Toisaalta on mielekästä saada päättää yksi työ ja siirtyä seuraavaan, toisaalta seuraavasta työstä ja sen sisällöstä ei voi koskaan varmasti etukäteen tietää.

Dekkareita ja Harry Potteria

Mielenkiintoisen työn ohella mielen pitää virkeänä hyvä vapaa-aika. Reetan vapaa-ajan vie perhe ja vuosi sitten valmistuneen talon viimeistely.

- Omakotitalon laittamista voisi kai vielä sanoa pikemminkin toiseksi työksi, mutta kai se siitä vielä harrastukseksi muuttuu, Reetta pohtii.

- Nykyisten harrastusteni voisi sanoa muodostavan kolmen L:n paketin, sillä niitä ovat lukeminen, liikunta ja laiskottelu sopivassa suhteessa. Mieluiten luen dekkareita, Henning Mankell on tämän hetken suosikkini. Lisäksi olen lukenut 7-vuotiaalle Juholle ääneen Harry Pottereita. Nyt on menossa viides kirja. Kirjan lukemisen jälkeen olemme katsoneet elokuvan.

Perheen kanssa yhteisen ajan viettäminen on Reetalle tärkeää. Perheeseen kuuluu miehen ja Juho-pojan ohella 1-vuotias karkeakarvainen mäyräkoira, joka sekkin vaatii osansa huomiosta. Kesällä perhe veneilee yhdessä. Jo viisivuotiaana Vaasaan muutaneelle meri onkin ehtinyt käydä mitä tutuimmaksi.

Kysyttäessä Reetalta lopuksi hänen mottoaan, hän toteaa, että on kai pakko lainata Mato Valtosta.

- Viisaat pitävät maailmaa pystyssä, mutta hullut vievät sitä eteenpäin. Siinä on paljon totuutta.

Stad & Land -hanke päätty

Stad & Land (kaupunki ja maaseutu) oli yhteispohjoismainen Pohjoismaiden Ministerineuvoston rahoittama hanke. Siinä vertailtiin, miten kaupunkiläheinen maaseutu on onnistuttu käyttämään yhtäaikaaisesti perustuo-
tantoon ja virkistykseen Pohjoismaissa.

Suomen case-kohteena oli Vaasa-Mustasaari, jossa erityistä mielenkiintoa herättää kaksi asiaa. Vaasaa ympäröivä Mustasaari on maaseutukunta ja näin kunnassa ei panostus virkistysalueisiin ole yhtä suurta kuin Vaasassa. Toisekseen maa nousee merestä noin 0,8 cm vuodessa, mikä asettaa erityisvaatimuksia suunnittelulle.

Hanke päätty seminaarin Ruotsin Alnarpissa syyskuussa. Lisätietoja saa Mikael Alaviitalalta.

Ei pidä yrittää liikaa – vai pitääkö?

Yrittäjyyden tukemisesta ja yrittäjyyteen kannustamisesta on Suomessa puhuttu etenkin aina vaalien alla. Ymmärrettävää se onkin, muodostavathan yrittäjät perheineen satojentuhansien äänestäjäkunnan. Nämä äänet kiinnostavat kaikkia ehdokkaita, myös heitä, joilla ei välttämättä ole todellisia pyrkimyksiä yrittäjien aseman kohentamiseen.

Yrittämisen toimintaedellytysten parantaminen pyrkii reaali-politiisessa päätöksenteossa ja hallintotyössä jäämään seläntaputteluksi. Lopputulos on karua kerrottavaa. Tilastokeskuksen selvityksen mukaan yrittäjien keskimääräinen tulo-taso on kaikilla toimialoilla palkansaajiin verrattuna alhaisempi. Suomen Yrittäjien teettämän tutkimuksen mukaan joka kolmannella yrittäjällä tulot jäivät pienemmiksi kuin metalliteollisuuden minimipalkka.

”Entä sitten? Itsepähän ovat yrittäjyyden valinneet”, voidaan sanoa. Tärkeä yrittäjyyden motiivi onkin vapaus järjestää oma työskentelynsä haluamallaan tavalla – tai pikemminkin asiakaskuntansa haluamalla tavalla. Niinpä yrittäjä onkin lunastanut itselleen vapauden tehdä keskimäärin 23 % pidempää päivää kuin palkansaaja.

Yrittäjän elämä on usein jatkuvaa epävarmuuden ja olosuhdemuutosten sietämistä, riskejä, jopa kriisejä. Tämä vaatii yrittäjältä erityistä tarmokkuutta ja sopeutumista. Toisaalta juuri tällaiset tilanteet panevat yrittämään tosissaan ja tekevät kokemukset niin mielenkiintoisiksi, ettei niitä enää muuhun vaihtaisikaan.

Yrittämisen edellytyksistä hyötyy koko kansa. Kansantalouden ja erityisesti haja-asutusalueiden elinvoimaisuuden kannalta yrittäjyys on keskeinen tekijä. Emme selvydy ilman sitä itsensä likoon panevaa voimavaraa, jota yrittäjydeksi kutsutaan. Päätöksentekijöiden on aika haudata perusteeton kateus ja tehdä jotta jotta yrittäjyydestä tulisi houkutteleva vaihtoehto nuorille.

Työllistävien pk-yritysten ja yrittämisen merkitys hyvinvointimme luojana aletaan vähitellen ymmärtää. Onhan isojen yritysten Kiina-ilmiöt ja julkisen sektorin jatkuvan paisuttamisen mahdottomuus jo nähty. Byrokratiaa vähentämällä ja lainsäädäntöä täsmentämällä olisi holhousyhteiskunnan viranomaisten ylivaltaisten tulkintamahdollisuuksien ylläpitämät kauhukuvat yrittäjyydestä poistettavissa.

Yrittäjäkoulutukseen on panostettava paljon lisää. Nokian pääarkkitehti Jorma Ollila on korostanut puheissaan varhaisen yrittäjyyskasvatuksen merkitystä maamme keskeisenä menestystekijänä. Yrittäjyyskasvatus onkin ollut aihekokonaisuutena peruskoulun ja lukion opetussuunnitelmien perusteissa jo vuodesta 1994, mutta vanhoilliset asenteet rasittavat vielä uusien ajattelutapojen käyttöönottoa monissa kunnissa.

Pohjimmiltaan yrittäjyys on iloinen asia. Yrityselämän kiehtovuus perustuu suurelta osin aina ja kaikessa nähtävissä olevaan aaltoliikkeeseen. Aallon harjalta ovat tietysti upeimmat näköalat, mutta toisaalta, ei ylöspäin ponnistelu-kaan ole hassumpaa. Ei pidäkään antaa liikaa merkitystä sille, mistä tuulee, vaan miten yrityksen kapteeni miehistöineen kulloisissakin tuulissa purjehtii.

VAASAN YLIOPISTO
LEVÖN-INSTITUUTTI

PL 700
(Wolffintie 35)
65101 Vaasa
Puh: +358-6-324 8111 (vaihde)
Fax: +358-6-324 8350
Sähköposti: etunimi.sukunimi@uwasa.fi
http://www.uwasa.fi/levon

Johtaja
Jouko Havunen
jouko.havunen@uwasa.fi
puh. 06-324 8450

Koulutuspäällikkö
Helena Eteläaho
helena.etelaaho@uwasa.fi
puh. 06-324 8323
Johtaminen ja organisaatiot

Koulutuspäällikkö
Outi Järvi
outi.jarvi@uwasa.fi
puh. 06-324 8385
Avoin yliopisto

Erikoistutkija
Merja Pakkanen
merja.pakkanen@vaasaemg.com
puh. 06-324 8487
VaasaEMG

Koulutuspäällikkö
Jukka Peltoniemi
jukka.peltoniemi@uwasa.fi
puh. 06-324 8864
Johtaminen ja organisaatiot

Kehittämispäällikkö
Pekka Peura
pekka.peura@uwasa.fi
puh. 06-324 8451
Energia ja ympäristö

Tutkimuspäällikkö
Kimmo Riusala
kimmo.riusala@uwasa.fi
puh. 06-324 8314
Arviointitutkimus ja maaseutu

Toimintakalenteri 1.7.–30.9.2008

ARVIOINTITUTKIMUKSET

Vuosina 2005–2007 päättneiden YTR-hankkeiden arviointi

Mäntylä, Riusala, Siirilä

AVOIN YLIOPISTO

Avoin yliopisto
Ikäihmisten yliopisto

Outi Järvi
Sonja Hakala

ENERGIA JA YMPÄRISTÖ

BIOMODE – biokaasun liikennekäyttö Vaasassa ja Seinäjoella

Peura, Kitinoja,
Pakkanen, Hyttinen
Merja Pakkanen

Energiamarkkinat / tilaustutkimukset
Maatilojen hajautetun bioenergiatuotannon alueloudelliset ja ympäristövaikutukset
PriceWatch – Sähkön hintaseurantatutkimus
Projektigeneraattori
Vaasan energiainstituutti

Pekka Peura
Teemu Närvä
Pekka Peura
Pekka Peura

JOHTAMINEN JA ORGANISAATIOIDEN KEHITTÄMINEN

Asiantuntijaklubit – Expertklubbar
Esimies osaamisen johtajana -arviointityökalu
Henkilöstöosaajana kehittyminen
Johtajana kasvaminen (JOKA) 22
Jokaisen paikka on tulospaikka
Joustava ja proaktiivinen Enics Vaasa Oy -työyhteisön kehittämishanke
Kauhajoen seudun aluekeskusohjelma
KIBS – Kaskinen, Kristiinankaupunki, Närpiö

Mikael Hallböck
Eteläaho, Mäkinen
Reetta Kungsbacka
Eteläaho, Kungsbacka
Jouko Havunen
Helena Eteläaho
Eteläaho, Peltoniemi
Hallböck, Mitts,
Turpeinen
Hallböck, Mitts,
Turpeinen
Hallböck, Mitts,
Turpeinen
Helena Eteläaho
Helena Eteläaho
Helena Eteläaho
Hannu Mitts
Jouko Havunen
Helena Eteläaho
Mitts, Eteläaho
Jouko Havunen
Helena Eteläaho
Reetta Kungsbacka

KIBS – Pietarsaaren seutu

KIBS – Vaasan seudun aluekeskusohjelma

Laatua asiakkaalle – VM-Carpet Oy -työyhteisön kehittämishanke
Lähiesimies 2008
MBA

PK-yritysten kasvuohjelmat
Sukupolvenvaihdosohjelma Lapin pk-yrityksissä VIII
Tiimitoiminnalla tulokuntoon Enics Lohja -työyhteisön kehittämishanke
Tuloksellinen johtoryhmä- ja hallitustyöskentely
Tuloksellinen johtoryhmä- ja hallitustyöskentely – Lappi VI–VIII
Unit Management 5 -muutosvalmennus, Seinäjoen koulutuskuntayhtymä
Uusi julkisjohtaminen -julkisorganisaation johdon erikoistumisohjelma

Yritysten liiketoiminnan uudistuminen
Yrittäjyyskasvatus

Jukka Peltoniemi
Jouko Havunen

KANSAINVÄLISET HANKKEET

ASPIRE – Achieving Energy Sustainability in Peripheral Regions of Europe
DESME – Designing Smart Energy
ICES – Graduate Program in Entrepreneurship (Kroatia, TEMPUS programme)
LoPES – Pathway to Employment success in Slovenia
Nordic Electricity Markets – How do they work and why?
TuCoDe – Tutor Competence Development for RIAPs Managers (Leonardo programme)
TULIP – Trade Union and University Lifelong Learning in Partnership (Leonardo programme)

Timo Hyttinen
Merja Pakkanen
Jouko Havunen
Kungsbacka, Havunen
Merja Pakkanen
Havunen,
Rouhunkoski
Eteläaho, Havunen

MAASEUDUN KEHITTÄMINEN

Monialayrittäjyys maaseudun mahdollisuutena
Palkkatyön hajauttamisen mallit maaseudun työmarkkinoiden monipuolistajana
Palvelujen järjestäminen uusissa suurkunnissa maaseudun ja kaupungin yhteistyönä
Sopimuksellisuusstrategia – jatkohanke

Kimmo Riusala
Kari Leinamo
Kari Leinamo
Koski, Mäntylä

MONIKIELISYYS JA VIESTINTÄ

Introduktionskurs i språkbad, syksy 2008
Vaasan seudun kääntäjien ja tulkkien täydennyskoulutus

Hanna Turpeinen
Hanna Turpeinen

MUUT

Pohjalaisen yrittäjyyden nykytila ja tulevaisuus
Pohjanmaan maakuntasuunnitelman tarkistus
Vaasanseudun maahanmuuttajakoulutuksen resurssirengas
Yrityksen maksukyky ja strateginen johtaminen (TEKES)

Olli Wuori
Hannu Katajamäki
Miia Mäntylä
Laitinen, Havunen